

NAUJIENOS

VISŲ LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS UŽ TAUTOS LAISVĘ

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

VOL. LXVIII

Price 25c

Chicago, Ill. — Trečiadienis, Wednesday, March 25, 1981

Page

Nr. 59

SIULO ŠAUKTI JAUNIMA KARO TARNYBON

GEN. JERUZELSKI NEGALI SURASTI BYDGOŠČIO MUŠEIKŲ

DARBININKAI RUŠIASI STREIKUI, JEIGU VALDŽIA NESURAS DARBININKŲ SUŽALOJUSIŲ MUŠEIKŲ

VARSUVA. — Visa Lenkija žino, kas smarkiai sumušė ir sužalojo septynis Solidarumo unijos darbininkus, bet vyriausybė niekur negali jų surasti. Vienam darbininkui buvo sužalyta galva. Ji gulė ligoninėje be sąmonės. Ligoninėse gulė ir kiti keturi darbininkai.

Premjeras Jeruzelski prašė Valensą duoti jam laiko nusikalteilams išaiškinti. Valensa buvo sutikęs nestreikuoti, bet kiti Solidarumo unijos pareigūnai nemorė reikalo atidėlioti. Jie tvirtina, kad valdžiai turi būti žinomi policijos agentai, persirengę civiliniais drabužiais, kurie yra kalti už tokį žiaurų darbininkų užpuolimą.

Unijos vadovybė, apsvačiusi susidariusią būklę, skelbė streiką, jeigu vyriausybė nusišaltėlių nesuims ir nenubaus. Unija nenori toleruoti mušėjų. Jeigu vyriausybė nesims greitų priemonių prieš mušėkus, unijos vadovybė skelbė penktadienį dviejų valandų streiką, o antradienį bus paskelbtas visuotinis streikas. Darbininkai nori, kad valdžia išaiškintų, kas sužalavo jų, ir muša darbininkus.

JERUZELSKIS SUSIRUPINĖS MANEVRAIS

Premjeras ir krašto apsaugos ministras yra labai susirūpinę maneivrais. Sovietų karo vadai prižadėjo į Lenkiją nesiveržti, bet nutarimas skelbti streiką gali rusus išprovokuoti. Premjeras žino, kad unijos vadovybė reikalauja bausti mušėkus. Pats premjeras buvo priešingas užpuolimui ant darbininkų, jis norėtų bausti mušėkus, bet jis negali skelbti jų vardų, nes jie saugaliavo pagal jam duotą vyriausybės sutikimą.

Jeigu darbininkai skelbė streiką, tai vyriausybė rengiasi skelbti karo stovį, kuris, visiems aišku, bus nukreiptas prieš streikuoti pasirašiusius darbininkus. Niekam ne paslaptis, kad karo stovis sukelia dar didesnę įtampą. Premjeras nenorėtų vartoti jėgos prieš darbininkus, bet jis aiškinasi, kad jam kitos išeities nebus, jeigu darbininkai negrįš į darbą, kol bus suimti ir nubausti mušėikos.

— Varsuvos pakto valstybių karo maneivrai eina Baltijos pakraščiuose ir Sovietų Sąjungos pasienyje. Vietomis čekų ir rytų vokiečių armijos įžengė į Lenkijos teritoriją.

ATSTOVAI APKLAUSINĖJO CHICAGIECIUS

CHICAGO, Ill. — Seimo atstovė Susan Catania (R., Chicago) sušaukė spaudos konferenciją sekmadienį, kovo 22 d., ir kritikavo prez. Reagano pasiūlymus apkarpyti Social Security išmokėjimus, kurie, jos manymu, palies visoje Amerikoje apie 3 milijonus moterų tarp 62 ir 65 metų amžiaus.

Šiaurės Illinois valstijoje bus paliesta apie 60,000 moterų, kurios dabar gauna po \$122 į mėnesį, kaip buvusios tarnaitės, pareiškė Catania. "Skamba ironiškai prez. Reagano pareiškimai kampanijos metu, kai jis kėlė į padanges tarnaitių profesiją, o dabar nukarpo numatytas išmokas iš Social Security".

Pagal rep. H. Washington (D., Chicago) pravesčius apklausinėjimus, Pirmame kongresiniame distrikte apkarpymai palies apie 2,000 asmenų. Jie nustos darbo, apkarpius biudžetą. Taip pat nustos vasaros darbu apie 1,000 jaunuolių ir apie 80,000 studentų nebegaus priedėjų, kuriuos jie gaudavo veltui ar mažai priedėjų.

Bendrai Chicagoje negaus vasaros darbų apie 40,000 jaunių. Labai sumažinami fondai: bedarbių, mokslo, sveikatos, maisto kortelių ir kitose srityse. Apklausinėjamų grupės pasisakė prieš šiuos apkarpymus.

KARO VADAI NENORI MOTERŲ

WASHINGTON, D.C. — Senatorius Hollings pasiūlymas Senatui praveisti jaunų vyrų mobilizaciją patinka Amerikos kariuomenės vadams. Dauguma kariškių yra įsitikinusi, kad karo tarnybon reikia imti tikrai vyrus. Kariuomenės vadai nenori, kad karo tarnybon dabar būtų imamos jaunos moterys. Jie yra įsitikinę, kad moterys įtrauktinės, karo veiksmams netelinka. Jų pagalba gali būti naudinga pagalbininėse daliniuose, bet ne kovos lauke.

— "Pakilus dujų kainoms, apšildymui kas mėnesį reikia išleisti daugiau negu morkščiams", pareiškė federalinės energijos atstovas Kurkovski sušauktoje konferencijoje Palmer House, New York. Šioji konferencija svarsto galimybes įvesti Saulės apšildymo sistemą komerciniam ir industriam naudojimui.

— Apkarpius Amtrak geležinkelio linijos biudžetą, Chicago labai nukentėtų, turint galvoje ilgąs disancijas. Dabar iš Chicago traukiniai eina į Boston, New York, Washington, St. Louis, New Orleans, Los Angeles, San Francisco, Seattle. Numatoma šį susisiekimą traukiniais visai sustabdyti.

Šių metų kovo 1 dieną SLA centre buvo paminėta Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo 63-oji sukaktis. Povilas P. Dargis, SLA prezidentas, kalba Vasario 16-osios proga susirinkusiems žmonėms. (Charles Binkins nuotrauka)

ANGLIJOS KONTRŽVALGYBOS VIRŠININKAS BUVO SOVIETŲ AGENTAS

BUS TYRINĖJAMA VISA BRITANIJOS KONTRŽVALGYBOS ORGANIZACIJA

LONDONAS. — Gerai informuotas gynybos korespondentas Chapman Pincher paskelbė Daily Mail dienraštyje, kad Britanijos kontržvalgybos viršininkas Sir Roger Hollis dešimtį metų buvo Sovietų Sąjungos šnipu. Detalis apie šį dalyką bus išspausdintos Hollis knygoj Their Trade is Treachery. Knyga bus išleista šią savaitę.

Premjerė Margaret Thatcher įsakė praveisti pilną tyrinėjimą. Kai kurie parlamento nariai reikalauja iširti visą Britų saugumo tarnybą — atsakingą krašto kontržvalgybą, žinomą M-15 vardu. Premjerė Thatcher žada pranešti parlamentui ketvirtadienį ir suteikti daugiau žinių.

Sir Robert Hollis, Anglikonų bažnyčios vyskupo sūnus, kontržvalgybos pradžioje tarnauti 1939 metais ir greitai tapo Sovietų skrybiaus vedėju. 1953 metais jis buvo pakeltas Saugumo tarnybės direktoriaus padėjėju, o 1956 m. tapo generaliniu direktoriumi. Jis buvo iki išėjimo pensijon 1960 metais. Roger Hollis mirė 1973 metais.

Chapman Pincher tvirtina, kad Hollis buvo pats pavojingiausias šnipas visoje istorijoje. Kai kurie M-15 skrybiaus tarnautojai yra įsitikinę, kad Sovietai turėjo įstaigoje tokia didelę įtaką, jog ne tik neutralizuodavo pastangas, bet ir turėjo įtakos valdymui.

REAGANAS SUTINKA, KAD VALDŽIA NEIPAREIGOTA APTARNAUTI PILIEČIŲ

WASHINGTON. — Baltieji Rūmai praneša, kad prez. Reaganas sutinka su biudžeto direktoriaus pažiūra, kad, teisiniu požiūriu, federalinė valdžia nėra įpareigota aprūpinti amerikiečius. Biudžeto direktorius Stockman New York Times duotame pareiškime nurodė, kad jis sutinka, jog mažas aprūpinimas turėtų būti suteikiamas jo reikalingiems, bet federalinė valdžia negali sūlyti aprūpinimo butais, medicinos ir kitokia pagalba. "Aš netikiu, kad būtų kokia pagrindinė teisė, kuri legalizuotų panašų ar bet koki kitą patarnavimą". "Idėja, kuri buvo naudojama paskutinius 10 metų, kad bet kuris asmuo pareikalavęs kokių nors finansinių patarnavimų iš federalinės valdžios, turi teisę jų gauti, yra klaidinga. Tokių teisių nėra".

Paklaustas Baltųjų Rūmų spaudos sekretorius S. Brady, ar prez. Reaganas sutinka su tokia A. Stockmano pareiškimu, atsakė: "Aš manau, kad prezidentas sutinka".

PANEIGĖ GANDUS APIE PERSOVIMĄ

WASHINGTON, D.C. — Sostinėje kursavo gandai, kad vasario pabaigoje buvo revolyverio šūviu sužeistas viceprezidentas George Bush. Kūlka pataikiusi į kaktą ir lengvai sužeidusi. Įvykis buvęs vakaro mėnį prie Capitol Hill namo. Įvykį pranešė Washington Post pirmame puslapyje praėjusį sekmadienį.

Spaudos sekretoriaus pavaduotojas Larry Speakes žinią pavadino gaudu. Pats viceprezidentas George Bush pareiškė, kad tai yra kvailiausias dalykas, kokį jis girdėjo. Jis žadėjo oficialiai paneigti gandus, pasikalbėjus su FBI.

— JAV satelitas iskrido 36 mylių aukštumon ir seka kiekvieną karinį judesį visoje Rytų Europoje.

— Antradienį aukso uncija kainavo \$332.

— Solidarumo unija apskaičiuoja, kad ji turi apie dešimt milijonų narių.

— Prezidentas Reaganas peržiūrė SALT II sutartį.

NERA KAM APTARNAUTI KARO AVIACIJOS, LAIVYNO

SENATORIUS E. HOLLINGS ĮTİKINĖJA SENATĄ IMTI KARO TARNYBON SVEIKĄ JAUNIMĄ

WASHINGTON, D.C. — South Carolinos senatorius demokratas Ernest Hollings pasiūlė Senatui tuojau praveisti įstatymą, įpareigojantį Amerikos jaunimą karo prievolei atlikti.

Senatui rašytame rašte sen. Hollings aiškina, kad savanoriams stoti karo tarnybon įstatymas neatlieka savo užduoties. Sovietų Sąjungos vyriausybė visą laiką, karo metu ir karui pasibaigus, mobilizuoja Rusijos ir rusų pavergtų kraštų jaunimą karo tarnybai, turi paruoštas ir apmokytas divizijas, kurias gali bet kada mesti kovon tuo tarpu Amerikos karo jėgos neturi reikalingų paruoštų karių. Senatorius Hollings nurodo, kad Amerikos pėstininkams trūksta 17,000 vyrų, Amerikos aviacijai reikia 1,500 jaunų vyrų, o JAV laivynui reikia 4,500 jaunų vyrų. Veikiantis įstatymas leidžia JAV karo jėgom turėti žymiai didesnį karių skaičių, bet neturi pakankamai savanorių.

Dabartinės JAV karo jėgos sudaro savanoriai, bet jos jėga nėra proporcingos gyventojų skaičiui. Amerikoje juodaodžių sudaro apie 20% gyventojų, bet kariuomenės tarnyboje juodaodžių skaičius yra dviguba didesnis, negu baltodžių, vyrus stoti karo tarnybon, tad ir karo jėgose atsiranda tinkama proporcija.

Antras neproporcingas dalykas yra karo tarnyboje esančių meksikiečių kilmės skaičius. Meksikiečių kilmės amerikiečių stojusių karo tarnybon, yra žymiai didesnis negu kitų etninių grupių. Dabar karo tarnyboje didžiausią dalį sudaro juodaodžiai, o antrą vietą užima meksikiečių kilmės jaunimas.

Senatorius Hollings yra įsitikinęs, kad tikrai mobilizacijos įstatymas privers visus jaunus vyrus karo tarnybon, tada ir karo jėgose atsiranda tinkama proporcija.

Senatorius Hollings nėra tikras, ar jo paruoštas projekcija taps įstatymu. Jis žino, kad tu tarpu pats prezidentas šiuo reikalu aiškiai nusistatymo dar neturi. Susirūpinęs krašto finansais, prez. Reaganas nenorėtų didinti karių, jūreivių ir laivūnų skaičiaus. Iki šio metu buvo galima likurituoti, bet dabar, kai Sovietų agentai siūnia apmokytus kubiečius į Gvatemalos ir Hondur teritorijas, tai atėjo laikas ir JAV laivynui bei aviacijai sustiprinti.

Iki šio metų prezidentas Reaganas ir Valstybės sekretorius A. Haig labai glaudžiai bendradarbiavo, bet dabar aiškėja, kad nusibanda pakeisti griežtą oną, kuris ne visuomet gali tuoti pagėdaujamus rezultatus. Atrodo, kad prezidentas rengiasi įtraukti viceprezidentą George Bush į užsienio reikalų darbą.

Liepos mėnesį viceprezidentas vyks į pasitarimus su atsakingais Kanados atstovais. Prezidentas neturėjo pakankamai laiko pasiruošti konferencijai. Jis mato, kad liepos mėn. pasirošimas nebus geresnis, todėl ir patvarkė, kad viceprezidentas pastudijuotų klausimus ir galėtų vadovauti pasitarimams su Kanada. Rusijos klausimas lieka sekretoriaus Haig ir prezidento žinioje.

TURĖS PARDUOTI SIDABRO ATSARGAS

WASHINGTON (AP). — Federalinio Rezervų banko pirmininkas P. H. Volcker pareiškė dviem kongresmanams, kad broliai Hunt iš Texas nesumažino supirkinėto sidabro atsargų, nors jie turėjo tai padaryti pagal susitarimą su Federaliniu Rezervų banku.

Broliai Hunt ir Nelson Barker apie 50 milijonų uncijų sidabro perkė iš Chicago į Delaware. Šioji suma perkelta mokesčių išskaičiavimais. Jie atsako pranešti, ką jie numatoliau daryti su turimomis sidabro atsargomis. Fed. Rezervų banko pirmininkas A. Volcker pareiškė, kad jis nesutiks susitarimo keisti ir broliai Hunt turi parduoti turimas sidabro atsargas.

VEI, SUGAUTAS PABEGĖS TRAUKINIO PLĖSIKAS

BRIDGETOWN, Barbados. — Prieš 17 metų Anglijoje įvyko Didysis traukinio apipilėjimas, kurio metu buvo pavogta 7 milijonai dolerių. Plėšimo sumatytojas ir vadovas Donald Biggs buvo ruteistas kalėti 30 metų, bet iš kalėjimo pabėgo į Braziliją.

Britų Saugumo tarnybos agentai sekmadienį jį pagrobė viename bare ir patalpino į achią vežti į Angliją. Tačiau Barbados pakrantėse sugedo achi motoras ir visi atsidarė Barbados pareigūnų žinion.

Abejojama, ar Barbados bei Brazilijos vyriausybės išduos 57 metų Biggs, nes jis yra Brazilijoje gimusio kūdikio tėvas.

— Didinti karių, jūreivių ir laivūnų skaičius. Iki šio metu buvo galima likurituoti, bet dabar, kai Sovietų agentai siūnia apmokytus kubiečius į Gvatemalos ir Hondur teritorijas, tai atėjo laikas ir JAV laivynui bei aviacijai sustiprinti.

Iki šio metų prezidentas Reaganas ir Valstybės sekretorius A. Haig labai glaudžiai bendradarbiavo, bet dabar aiškėja, kad nusibanda pakeisti griežtą oną, kuris ne visuomet gali tuoti pagėdaujamus rezultatus. Atrodo, kad prezidentas rengiasi įtraukti viceprezidentą George Bush į užsienio reikalų darbą.

Liepos mėnesį viceprezidentas vyks į pasitarimus su atsakingais Kanados atstovais. Prezidentas neturėjo pakankamai laiko pasiruošti konferencijai. Jis mato, kad liepos mėn. pasirošimas nebus geresnis, todėl ir patvarkė, kad viceprezidentas pastudijuotų klausimus ir galėtų vadovauti pasitarimams su Kanada. Rusijos klausimas lieka sekretoriaus Haig ir prezidento žinioje.

Ateinanti savaitgalį Chicagoje įvyks 24,000 šunų paroda. Nustebės ne tik žmonės, bet ir šunys, iki šiol nematę tokios didelės šunų minios.

KALENDORĖLIS

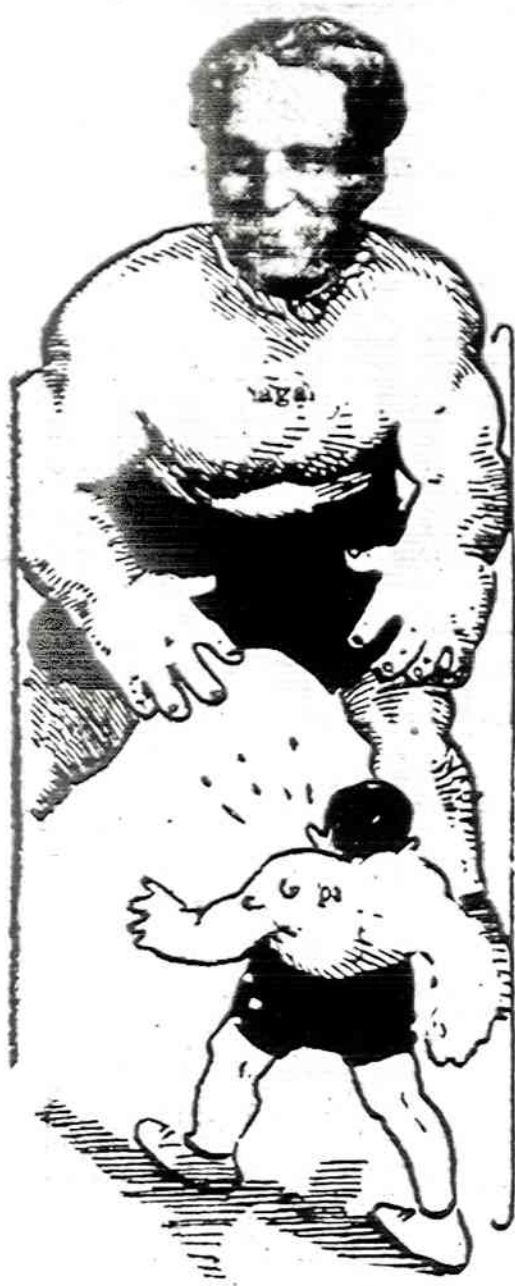
Kovo 25: šv. Marijos apreiškimas, Alele, Nerimantas.

Saulė teka 5:47, leidžiasi 6:08. Oras giedrės.

MODERNI MOZAIKA IR MAGARYČIOS

Dėsto RIMAS NERIMAVICIUS

Magaryčios

Jūsų atmintis dar yra gera, jei atsimenate apie ką vakar rūpinotės.

Norint visiškai panaikinti namuose virtuvės kvapą, reikia nevirt.

Geras pardavėjas gali parduoti bušelių smėlio dykumoje.

Istorija sako jog žmogus mokosi iš klaidų. Dabar gi jis gali jas daryti be priekaištų.

(Rudy Joe Mano)

Būti moterimi su profesija yra daug sunkiau negu vyriui. Jai reikia atrodyti kaip darna, veikti kaip vyrui ir dirbti kaip šuniui.

„Gyvenimas trumpas: reikia naudotis jo gėrybėmis“. — pasakė jauna plaštakė ir puolė į žvakės liepsną.

Tik avinas mano, kad kiti yra avys.

Protu, kaip ir meidže, nesigirk ir nesiskusk; turi ar ne turi — tylėk.

Per didelį kšnis turi vieną trūkumą: juo gali užspringti.

Dovanos kaip pakulos: laikinai užkams miltis ir draugystės spragas.

Žmogus visada atsišildo: jei ne geru, tai blogu.

Nusiminusi naslę pastatė ant savo vyro kapo paminklą su tokia užrašu: „Išleis ramybės įki vel susitiks“.

KAIP PRASIDEDA KARAI

Vienas gimnazistas, grįžęs iš mokyklos, paprašė savo tėvą padėti jam su rašto darbu. Mokykloje jam duota tema parašyti „Kaip prasideda kariai“.

Tėvas pradeda aiškinti: „Priešingai, mes susibaram su Kanada...“

„Tai juokinga!“ pertraukia motina. „Kam mums bartis su Kanada?“

„Tai nesvarbu“, atsako tėvas. „Aš tik norėjau duoti pavyzdį...“

„Jei turėtum nors unciją smegenų, tokių kvailių pavyzdžių neduotum...“

„Ką tu sau įsigalvoji!“ kiek pakeltu tonu atsikerta tėvas. „Aš galiu ar negaliu pamokyti savo sūnų?“

„Savo sūnų! O aš tai čia nieko bendro neturiu prisidėjusi, kad jis yra šiame pasaulyje? Išvada, kad tu tik vienas iš kažkur radęs parsinešė!“

„Prašau nusiraminti“, pertraukė sūnus. „Dabar man aišku, kaip karai prasideda...“

KODĖL VELNIAS TEISME LAIMI?

Sugedo dangų ir pragarą skiriančios vartai. Išspresiti jų remonto klausimą susitiko šventas Petras su Liucipierium.

— Vartus suremontuoti pri-
vatai tamsta. — aiškino šven-
tas Petras.

— Net nesapnuoju. Jei nori-
remontuoti tu pats. — atsiliepė
Liucipierius.

— Tuo atveju turėsiu teis-
mą. — aiškino šventas Petras.

— Kaip tik tamsta nori, bet
aš noriu įspėti, kad visi advo-
katai yra pas mane. — užbaigė
g. n. as Liucipierius.

SAMARITONAS

Anglijoje, provincijos miestu-
ko garnizone majoras dėsto ser-
žantui, kuris nakty buvo patal-
pintas daboklėn gutame slovyje.

— Gražius dalykus išderinėji.
Grįžti iš miesto vidurnaktį, gir-
tutis, svirduliuojį uniformoje
ir, negana to, vežmėlį velki su
savimi.

— Taip, pone majorė.
— Gausi tris paras arešto.

— Klausau, bet ar galėčiau
tamsta priminti, kad tame ve-
imėje tamsta sėdėjai?

Geografijos mokslas

Jis: „Anksčiau sakydavai, kad
aš tau esu visas pasaulis...“

Jis: „Taip, bet laikui bėgant
jis išmazy daugiau geogra-
fijos...“

OŽISKA VEIKLA

Ožys ožį susitiko ant upelio liepto.
Susidūrė jiedu ragais ten iš viso vieko.
Taip lietuvių bendruomenės net dvi susikūrė.
Jos tarp savęs kariaut visus subūrė.

Tie oželiai ant tiltelio nedavė kelio,
Viens kitam pirmam praeiti pro savąją šalį.
Kol jie upėn nuo tiltelio abu ten sukrito,
Ir į šalta vandenį nusirito...

S. P. Oželis

Pasikalbėjimas Maikio su Tėvu

— Blogai, Maiki.
— Kodėl blogai.
— Bus bėdas, neturėsime ko
valgyti ir gerti...

— Kas tau sakė, tėve?

— Ar tu nematai, kai tele-
vizijoje paskelbė, kad jeigu
kavą gersime, tai vėžį gausi-
me. To dar būrūko! Gal kitą
kartą paskelbs, kad ir nuo
sriubos gali vėžį gauti. Jau se-
niniai gąsdina, kad rūkymas iš-
šaukia plaučių vėžį, dar anks-
čiau skelbė, kad nuo rūkytų
bekonų ir nuo alaus gali vėžį
gauti. Aš, Maiki, pradėdau abe-
joti, ar iš tikrųjų taip yra, kaip
žmonės gąsdina. Aš geriu daug
kavos, valgau bekonus su kiau-
šiniene beveik kasdieną, dar
ir šnapšiuo išgeriu apetitui
pagrįnti, o, žiūrėk, sveikas,
kaip ridikas.

— Tu, tėve, žmogaus svei-
katą sprendi pagal savo stiprią
sveikatą. Yra žmonių, kurie
nėra atsparūs ligoms. Yra
tokių, kurie turi alergiją: ser-
ga, kai dėvi tam tikros rūšies
drabužius arba valgo tokį val-
gį, kurio organizmas neprii-
ma, toks žmogus serga. Vieni
negali valgyti saldačių, kiti rie-
šutų ir t.t.

— Bet nuo tų daiktų vėžio
nėgauna?

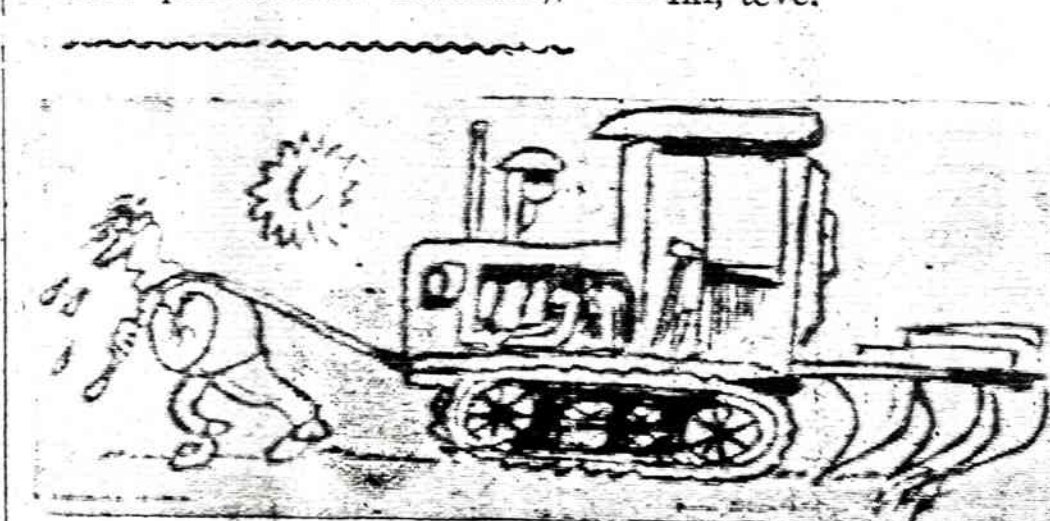
— Gal būtų ne, Aš, tėve, ne-
su gydytojas, negaliu tavo
dėsimos arakviti. Chemikai
gamina valgomiesiems daiktams
paskatinti kvepiančius chemi-
kalus, atseit, citrinos, apelsi-
nus, braškių, bananų, mėlynių
uogų ir t. t. Lengvieji gėrimai
yra tik paprastas vanduo, į
kurį prideda sintetinio kvap-
nio.

— Taigi, Maiki, kartą ma-
čiau televizijoje r d d ir aiški-
no, kad be chemikalų gyven-
mas būtų neįmanomas. Pats
kepdavau karbonadą, mes sa-
kome „porcepą“, tai kad
bradės sunkūs raudoni dažai,
tarytum kraujas, atsišildavo
šluostyti tą „kraują“. Taip da-
ro, kad mėsa atrodytų šviežia.
Bet daktarai nieko nesako, ku-
rūs rūpi žmonių sveikata.
Bando žmonės atpratinti nuo
rūkymo, bet nedraudžia ta-
bako auginti.

— Iš tabako veldžia gausia
milijonus dolerių, tėve, tai ne
patogu užtraukti jį auginti.
Tabako augintojai taip pa-
uždirba pinigų. Matai, kad bi-
nės yra biznis...

— Tu, Maiki, man užvedei
„ant seilės“ buvusią prokibi-
ciją. Taip, čia tau pasakysiu,
Alkoholį draudė gerti, bet pa-

tyt žmonės virė „munšainą“,
slaptai, kitaip tariant, prie me-
nulio šviesos. Caponė ir kiti
gengsteriai milijonus darė iš
to „munšaino“ ir daug žmo-
nių į kapus nuvarė. Valdžia ne-
draudė pardavinėti įvairius
įrengimus alkoholiui virti, bet
draudė pardavinėti. Atsimeni,

Motorizuojame kolchoze lauko darbai atliekami
mašinomis...

Draugų tarpe

— Greta, ar tu galėtum pa-
tarti man, kaip geriausiai aš
galėčiau nusteibinti savo suža-
dėtinį?

— Tai labai paprasta. Tik
parodyk jam savo gimimo met-
riką!

Pagaliau susikalbėjo

Išsigandęs vyras šaukia dak-
tarą 3 valandą ryto:
— Susimildamas, atvažiuo-
kite! Mano žmona susirgo
apendicitu!

— Negalimas daiktas. Praei-
tais metais aš išėjau jūsų žmo-
nais apendicita.

— Bet aš jau turiu kitą žmo-
ną. — aiškino vyras.

Tarybiniai biurokratai

Iš Maskvos buvo pasiųstas ko-
misaras patikrinti batų dirbtuvę.
Pirmiausia jis užsuko pas fabri-
ko direktorių ir paklausė:

— Ar jus darbininkai dažnai
mato ir pažįsta?

— Kaip gi nepažins! Juk ma-
no paveikslas tilpsta kiekvien-
ame čia leidžiamo laikraščio
humeryje. — atsakė direktorius.

KAI ĮDOKSTA

Mokytojas klausia mokinius:
— Koks yra skirtumas tarp
induktyvės ir deduktyvės lo-
gikos?

Vienas mokinis atsiliepė:
— Kada žmogus įdūksta, tai
tada jis turi induktyvią logiką,
o kai būna ramus, tai de-
duktyvią logiką.

Tada jau aišku

Bare kalbasi du vyrai:
— Ar tamsta žinai kokios aš
nuomonės apie vedybas? —
klausia vienas.

— Ar tamsta vedęs? — tei-
raujasi antrasis.

— Taip, vedęs.

— Na, tai žinau.

kad Bostone Savicką valdžios
agentai pagavo „munšainą“
pardavimui. Nežiūrint to, kaip
gudrus buvo tas Savickas, bet
agentai sūrado. Atėjo ieškoti
jo bravoro. Nuėjė į rūsi, kur
buvo tamsu. Vienas agentas
pasuko gazo kranėlį palubėje,
norėdamas ugnį uždegti, o
jam ant galvos už šnapšas iš-
to vamzdžio. Žmogelis turėjo
bėdos, bet advokatas Bago-
čius, išstėsinio, eisme jis pasa-
kė, kad Savickas tik sau ta-
munšainą“ laikė, svečiams pa-
vaisinti. Aš tau, Maiki, papa-
sakosiu kitą incidentą. Jaki-
mavičiūne buvo užraugusi lat-
viską „skabą putrą“, sriubai.
Kažkas paskundė, tai atėję val-
džios agentai rado statinaitę
su putra ir nunešė pas teisėją.
Adv. Bagočiui teko ginti Jaki-
mavičiūnę, — įrodyti, kad ne
šnapšas ji ragė, bet sriuba. Tei-
sėjas ragavo ir kiti ragavo, ne-
galėdami nuspręsti, kas čia
per sriuba.

— Sunku pasakyti, tėve, kai
visokių teorijų atsiranda. Tik-
tai daržovės ir vaisiai dar ne-
buvo apkaltinti sveikatai pa-
vojingais.

— Žinok, žmogau, kas yra
sveika, o kas pavojinga val-
gyti.

— Nesirūpink, tėve, valgyk
lietuviškus valgius — būsi svei-
kas.

— Tai iki pasimatymo, Mai-
ki.

— Iki, tėve.

Tarybiniai vaizdeliai

Valstiečių Laikraštis sausio
8 d. duoda tarybinio pareigūno
parašytus šiuos tarybinius vaiz-
delius:

— Statistika rodo, kad vidu-
tinis žemdirbio amžius mūsų
respublikoje jau priartėjo prie
50 metų. Mat, daug kaimo jau-
nimo pereina dirbti į kitas liau-
dies ūkio šakas. Nors šis proce-
sas iš esmės dėsningas, tačiau
pernelyg sparti jaunimo migra-
cija iš kaimo į miestą verčia
nerimauti. Ką daryti, kad kai-
mas nestokotų įvairių profesijų
specialistų ir kvalifikuotų jaunų
darbininkų?

Šiuo reikalu buvo atlikta spe-
ciali analizė Biržų ir Klaipėdos
rajonų ūkiuose. Analizės duo-
menis svarstė vilniškės aukš-
čiausiosios tarybos liaudies švie-
timo, mokslo ir kultūros bei jau-
nimo reikalų komisijos su vals-
tybinio plano, darbo komiteto,
žemės ūkio ministerijos bei ži-
nybų vadovais. Pasitarime kons-
tatavta: „Apie 40% žemės ūkio
specialistų Biržų rajone ir apie
60% Klaipėdos rajone išėjo
dirbti į įvairias įmones, įstaigas
ir organizacijas dėl nepatenki-
namų darbo ir buitės sąlygų
ūkiuose. Abiejuose rajonuose
daugiau kaip ketvirtadalis visų
žemės ūkio darbų dar atliekama
rankomis, apie trečdalis žemės
ūkio technikos remonto dirbtu-
vių neatitinka nūdienos reikala-
vimų. Daugelyje gyvulininkys-
tės fermų nėra pakaitinių dar-
buotojų.“

Abiejuose rajonuose neatlikta
daug planuotų gėrbūvio darbų,
trūksta fermose gerai įrengtų
poilsio kambarių, dušų, persi-
rengimo patalpų. Daugelis Biržų
rajonų ūkių neturi visuomeni-
nių piežių, valgyklų. Nepaten-
kinamas žemdirbių kaimo am-
bulatorių, buitės tarnybos, iki-
mokyklinių vaikų įstaigų tink-
las. Vaikų lopšelių-darželių
šiuo metu turi tik kas trečias

Biržų rajono, kas antras Klaipė-
dos rajono ūkis...

Daugiausia ūkiams trūksta
traktorininkų, mašinistų, vai-
ruotojų, elektrikų, šaltkalvių,
suvirintojų. Mažai abiturientų
Biržų ir Klaipėdos rajonuose
stoja į žemės ūkio specialistus
rengiančias mokyklas. Šiuose
rajonuose taipgi nenori dirbti
aukštos kvalifikacijos zootech-
nikai, veterinarijos gydytojai,
buhalteriai. Padarytoji išvada
įpareigoja rajonų bei ūkių va-
dovus gerinti darbo, gyvenimo
ir mokymosi sąlygas, steigti
profesines kaimo technikos mo-
kyklas, įvesti daugiau mergi-
nams tinkamų specialybų.

LOS ANGELES KUKALIAI

Cia pas mus, prie okeano,
Senam mieste Angelių,
Visokių spalvų gyvena,
Net gerokai raudoną.

Ir griovėjų, ir veikėjų
Prigužėjo pamažu;
Ir visokių fariziejų
Su diplomais ir stažu.

Išmintis lietuvių sako:
— Kur šuo laika, ten ir loja.
Tiktai, bičiuliams kacamų
ši mintis neegzistuoja.

Kai Garbuskis čia „viešėjo“,
Visą pusmetį maitino
Ir, žaliukų jam sudėję,
Australijon išskraidino.

Informacijų Biurelis
Pasiruošęs informuot,
Kam parapijos kiemelis
Atėjo eile išliuot.

Polit-studijų savaite
Ruošdavo čia frontavikais,
Dabar sukas net sukaite
Bendruomenės tiltininkais.

Nei su VLIK'u, nei su ALT'u
Vienoj „tačkoj“ nevažiuos.
— Turim, — sako, — mes eks-
Visuose darbų baruos. [pertų

Polit-mokslų dr. P. A. Ešerys

DAINELĖ APIE ŽILVITĮ

Nupiovė žilvitį tėvelio sodelį,
Suruošim apkomui dar vieną kart balių,
Trenks partorgą, lyg perkūnas,
Nosį šluostysis, komūna,
Tu, žilviti, tūta, lūta,
Jeigu dar burliokas kruta,
Duok per galvą, duok per šonus,
Duok per skudurus raudonus,
Kad apkamą velnias rautų,
Draugas Stalinas pagautų,
Ir į pragarą maršutą
Išrašyk, žilviti, tūta,
Žilviteli, tūta, tūta.

Dr. S. Aliūnas...

Zuikuciai ruošiasi Velykų paradui.

Ruošėjai kelio komunistiniam socializmui Vakarų Vokietijoje

Po antro pasaulinio karo ši Vokietija pasidarė demokratine valstybe. Jos piliečiai turi pilnas viešas ir privacias teises visose gyvenimo srityse. Pastarųjų, atrodo, jiems daugiau susidaro, nei pareigų valstybei. Socialiniame aprūpinime čia ir išviečiai traktuojami lygiai su piliečiais. Tai, galima sakyti, dabartinės Europos tikra Amerika. Betgi tikrąją Ameriką komunistai laiko savo priešu, numeris pirmas. Ne kitaip jiems yra ir vakarų Vokietija. Iki dabar ir ji buvo dar stipriai užtvirta prieš komunistinę ekspansiją, o ypač i likusią Europą. Todėl jau nuo senų komunistas daro viską, kad vieną ar kitą su žlugdžius ją. Bet vis nesisekė, nes vyresnioji karta, pergyvenusi rudąją diktatūrą ir daugiau ar mažiau paragavusi raudonosios, nepasidavė jo apgaulems. Kas kita su jaunimu. Pastarasis augo bei užaugo laisvės bei kitų dvasinių ir materialinių gerovių pertekliu. Nors komunistas ir yra visiškai susibankrutavęs viešame ir privačiame gyvenime, jis neima tai į galvą, bet akiai pasitiki anojų melagingai propagandai, peikiančiai gyvenimą, kuriame jis gyvena, ir siūlančiai marksistinį-leninistinį socializmą.

Bene prieš keliolika metų ruošėjai kelio komunistinei tvarkai vakarų Vokietijoje pradėjo taip, vadinamą neparlamentarinę opoziciją. Bet išplėsti ją visame krašte kaip dar nepavyko. Dabartinio judėjimo veikėjai savo vartinkliais yra jau taip apvynę visą kraštą, kad kiekvienam metu ir visur gali net masiniai veikti.

Iš šios veiklos taikinių pirmiausia yra politinio, karinio ir ūkinio gyvenimo sritys. Politiniai šis judėjimas daugiausiai reiškiasi rinkimų metu valstybės ir krašto parlamentus. Labai stipri akcija koncentruojama prieš krikščionių sąjungą ir joms vadovaujančius asmenis. Buvo trukdomi jų susirinkimai, kalbėtojų kalbos, trukdyta klausytojams klausyti, visai pameiziami joms vadovaujantieji ir pan.

Gyvenimo reikaluose šis judėjimas viešai rodosi trukdant kariuomenės priesaikas, protestu ir demonstracijoms prieš apsiginklavimą, prieš NATO ir kt.

Ūkiniam gyvenime bene pirmąją kovą prieš statymų atominių jėginių, nors jos ir yra labai reikalingos. Pagal žinovus, sunkėjant su nafta ir tebeturint pas save vien akmenis anglį, be tokių jėginių aukštos pramonės kraštas negalės išsiversti.

Krašto ūkį žlugdo ir dirbančiųjų atlyginimai, kurie gerokai prašoksta gamybą. Bet jų sąjungų vadovybė kasmet reikalauja didinti. Gi darbdaviams atsisakant reikalavimus pilnai tenkinti, įvyksta darbo nutraukimas, streikai, kuriais pridaro milijoninių nuostolių ir pan.

Pasitaiko sudegimų sandėlių su gėrybėmis, siekiančioms milijonus vertės, padeginėjimų atominių jėginių statybų, viešų pastatų ir kt.

Pastaruoju metu įvyksta mada sauvališkai užiminti neapgyventus privačius ir viešus pastatus. Tokių dalykų jau pasitaikė bene visuose didesniuose miestuose ir jie vis plečiasi. Pasirodo, kaikuriuose miestuose randasi šimtai neapgyventų pastatų, nors patalpų

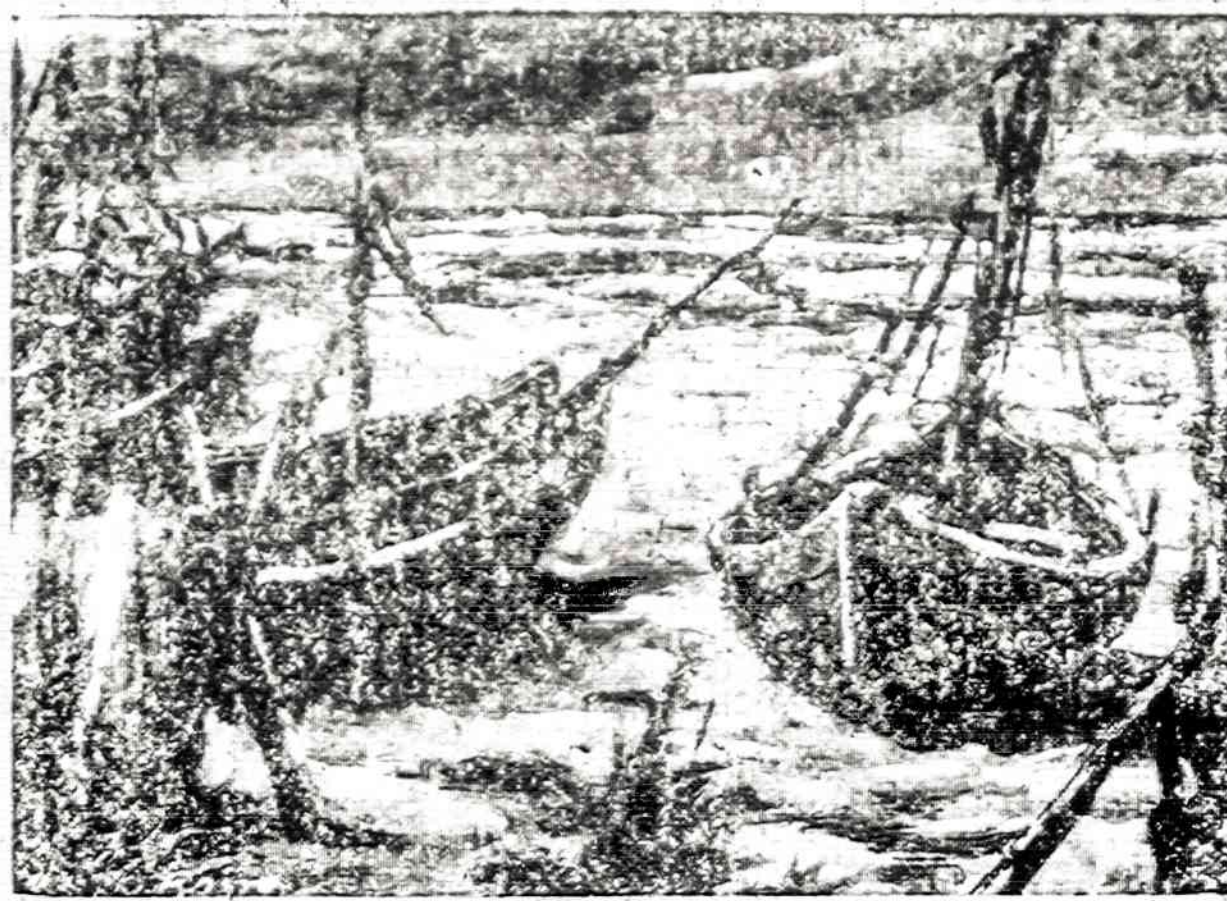
čia labai ir labai trūksta. Todėl studentai ir kitas jaunimas įsikrausto į juos ir geruoju neiseina. Tokiais atvejais paveldama policijai iškraustyti. Įvyksta muštynių su policija, suėmimų, protesto demonstracijų prieš suėmimus, politikų priešiški pareiškimai ir pan. Kadangi tarp patalpų okupantų pasitaiko ir turinčių gyvenimui patalpas, tai kaikas nukalba, kas tai yra ir pretekstas kumščio jėgai išbandyti.

Kiek teko stebėti demonstrantų sudarą pirmoje cijoje visokio amžiaus ir išsilavinimo jaunimas. Pasitaiko net ne pilnamečių. Bet kaikas įsivaišo ir parlamentary.

Kaikuriais atvejais susirenka šimtai tūkstančių. Daugelis iš jų atvyksta apsiginklavę nuo galvos iki kojų, nors, pagal konstituciją, teisėtinos tik taikingos demonstracijos.

Vienai iš didžiausių demonstracijų vakarų Vokietijoje prieš atominę jėgainę Brokdorfe, šiaurėje, organizatoriai buvo pasirengę tikram pilietiniam karui: buvo atgabėję jaunimo būrius, gerai išmokytus, patyrusius ir pilnai apginkluotus tokiais kovai, žinoma, prieš policiją.

Iš ginklų čia pirmąją saltelį: laužtuvai plėšimui akmenų iš grindinio, irankiai jėgai nės metalinių užtvarų pjovimui, kastuvai užkasimui griovių, traukdamųjų priėjimą prie jėginių, rusuliniai guoliai ap-

Jonas Tričys

Laivai pajūryje

"Kario" jubiliejus, Vladas Balčas ir puolimai prieš VLIKą

KOSTAS R. JURGELA, adv., istor. daktaras

1. Kai 1919 m. gegužės pradžioje pirmasis pėstininkų pulkas (Ladvygos) iš Varėnos išžygiavo į šiaurinį frontą Panevėžio-Ukmergės ruože, buvau paliktas Varėnos geležinkelio stoties komendantūroje. Mūsų būriui vadovavo karin. Janušauskas ir II raitų žvalgų komandos karininkas Grebliauskas, vilkėjęs Orenburgo kazokų karininkų uniformą su lietuviška kepure ir žymenimis. Civilinė valdžia buvo lietuvių, o stotyje šalia mūsų stovėjo lenkų ulonų 4-to pulko eskadronas (grafo Sobanskio) ir du žandarai, kurių vienas paskiau tarnavo vyr. leit. Lietuvos kariuomenėje ir policijoje. Paryžiuje nubėrus naują Fošo liniją, birželio vidury lenkai suėmė civilius Lietuvos pareigūnus, staigiai apnikę mus nuginklavo ir puolė Daugų link. (Grebliauskas jau buvo iškeltas į Mėrkę ir netrukus ten žuvo.)

"Sėdėdami" lenkų nelaisvėje keliomis spygliuotų vielų tvoromis aptvertoje vietoje pastato "stovykloje", iš Kauno per Alytų gavome paštą į kelis numerius naujo laikraščio — "Kariškių žodžio". Iš to laikraščio sužinojome, kad Paryžiuje pasirašyta taika. Po kelių dienų iš Kauno automobilio atvyko prancūzų ir lietuvių karininkai, kurie susisiekė su lenkų štabu Varšuvoje, aplankė ir apklausinėjo mus, karo belaisvius, ir sakė, kad rytieną mus paleis su ginklais (bet ginklų negavome).

Tokiomis aplinkybėmis prieš 61 metus susipažinau su "Kario" pranokėju — ir belaisviu

Panašūs ginklai buvo naudojami prieš policiją ir per kitas demonstracijas. Gi pastaroji savo gynimui turi teisę nešioti tik apsisaugojimui šalmus, skydus, kuokus, naudoti vandens purkšles ir asarines dujas. Bet iki dabar dar neteko nugirsti, kad ir demonstrantai būtų panaudoję šiltus ginklus viešai prieš policiją, išskyrus taip vadinamus Molotovo kokteilius ir policijos apipylimui bei padėgimui degančių skysčių.

Policija dalyvauja prie leistų ir uždraustų demonstracijų. Bet daugiausia turi sunkumų prie uždraustųjų. Jų metu įvyksta tikras pilietinis karas. Šimtai būna visokių sužalojimų ir žinoma, daugiausia policijos pareigūnų. Vienoje demonstracijoje sužalotų policijos pareigūnų buvo virš dviejų šimtų.

(Bus daugiau)

stovykloje "atšventė" savo 15-įjį gimtadienį.

2. "Kario" š.m. 8 nr. įdėtas mano laiškas apie Vladą Balčą, nepilnai. Faktinai, raginau perskaitytojus Bostono apylinkėse pilniau nustatyti raitų žvalgų viršilos Balčo biografiją, kadangi, mano įsitikinimu, tai buvo pirmas, gal ir vienintelis, Amerikoje gimęs ir augęs lietuvis, Vyčio Kryžiaus su kardais karžygis. Berods, JAV karinės misijos (1919 m.) pulk. Green gavo tą ordiną. Galėjo būti ir daugiau apdovanotų amerikiečių (iš mandagumo, be kardu), bet Balčas buvo fronto karžygis.

3. Nemalonai nustebo tame pačiame 8 nr. tilpės Jurgio Gediminėno prieš VLIKą nukreiptas rašinys, pagrįstas šališku baltimoriečio VLIKo Seimo aprašymu. Brolis Gediminėnas nežino, kad tasai "korespondentas" telefonu ragino baltimoriečius nedalyvauti VLIKo parengime, o salės tvarkytojams grūdžio, o vis tik baltimoriečiai gausiai dalyvavo ir gražiai pasirodė liaudies šokių ansamblis. Pirmą kartą lietuvių tarpe debiutavęs kun. dr. Šarauskas tik tarp kitko sakė, kad Kongreso rezoliucijos, nėra įstatymai ir vyriausybės nepareigoja, tačiau juk tai nėra naujiena. Rezoliucijos yra svarbūs Kongreso nusistatymų pareiškimai vykdomajai vyriausybei.

Numojęs į svarbią Rez. 200, Gediminėnas rašo tosi: "Kitą ypač su rezolucija H.R. 5407", kurios projektas negavo VLIKo rezoliucijų komisijos ir Seimo visumos pritarimo? Kodel? Todėl, kad jei JAV Kongreso potvarkiu JAV vyriausybė savo biudžetą (virtinamam vieneriems metams) skirtų lėšas svetimos valstybės diplomatinėms ir konsularinėms įstaigoms sve-

— Egipto prezidento A. Sadat žmona atsivėžė į Čikagą savo artistų grupę, kuri pasirodė, jos pagerbimo vakarienėje Field muziejuje.

tur išlaikyti, tai tos įstaigos nebūtų Lietuvos: jos būtų tvarkomos JAV valdininkų. Gi svetimų diplomatinių ir konsulinų pareigūnų priimtumas JAV vyriausybei — nėra Kongreso (įstatymų leidyklos) reikalas. Valstybės departamentas taip ir pažymėjo Kongreso komisijai. Piniginis išlaikymas jau su tvarkytas, nenaudojant JAV valdžios lėšų. Gi dėl Lietuvos diplomatinio atstovavimo lėstumo — jau keli metai Lietuvis Diplomatinių Tarnybų ir VLIKas tariasi su JAV vyriausybe ir jau arti išsprendimo.

Brolis Gediminėnas patikėjo piktų gandų skleidėjams ir be pagrindo priekaištauta "dabartinę VLIKo vadovybę" ir ypač dr. Kaziu Bobeliui, kuris staigiai JAV karo laivynę prieš eidamas į privačią gydytojo praktiką ir į politinę lietuvių veiklą. Jis sumanią eilę metų vadovavo ALTAi, ir gražiai pasireiškė Belgrado konferencijoje — vieninteliis lietuvis, dalyvavęs uždarose konferencijose posėdžiuose. ALTA įsikūrė 1940 m., apjungus ALRK Federaciją, socialdemokratų, s. a. n. d. ariečių (artimiausius valst. liaudininkams), ir abudu Susivienijimus, o po kelių metų ir tautininkus (mat, kitos srovės norėjo, kad tautininkai dalintųsi atstovais su sandariečiais, su kuo mes negalėjome sutikti; tačiau, Vasario 16 aukas siūsdavom ALTAi, ir tautininkų nedalyvavimas neklidė (mano paskyrimo LAIC direktorium). Visus sutelkti į vieną nebuvę lengva (tačiau nei vienai srovei neprireikė panaudoti savo veto teisę).

(Bus daugiau)

JAY DRUGS VAISTINE

2759 W. 71st St., Chicago, Ill.

• SUPESTINGAI IŠPILDOMI RECEPTAI • PAMIEI MAY SALDUMYNAI • KOSMETIKOS REIKMENYS

Atdara šokiadieniais nuo

9 val. ryto iki 10 val. vakaro.

Šekmadieniais nuo 9 val. ryto iki 8:30 val. vak.

D. KUHLMAN, B.S., Registruotas vaistinininkas

Tel. 476-2206

NEBRANGIOS, BET VERTINGOS KNYGOS

• LITERATORA, lietuvių literatūros, meno ir mokslo 1954 m. metraštis. Jame yra vertingi, niekuomet nesenstą, Vinco Krėvės, Igno Šlapelio, Vinco Maciūno, P. Joniko, V. Stankos, J. Raukės, dr. Kazio Griniaus, taip pat K. Matusevičiaus ir V. Meilaus straipsniai bei studijos, iliustruotos nuotraukomis ir M. K. Čiurlionio, M. Šileikio, V. Kašubos, A. Rūkštelės ir A. Varno kūrybos paveikslais. 365 pusl. knyga kainuoja tik \$3.

• DAINŲ SVENTĖS LAUKUOSE, poetės, rašytojos ir tautinių šokių pirmūnės Juozės Vaidienienės atsiminimai apie dainų šventes bei jų istoriją ir eigą. Įdomi skaityti ir nedainuojantiems, gėrintis autorės puikiu stiliumi ir surinktais duomenimis bei užkulisiais. Studija yra 151 pusl., kainuoja \$2.

• VIENISO ŽMOGAUS GYVENIMAS, Antano Rūko aprašytas Juozo Adomaičio — Dėdės Šerno gyvenimas. Tai ne sausas gyvenimo bruožų aprašymas, bet tikslu to laikotarpio buities literatūrinė studija, suskirstyta skirsniais. Ta 206 puslapių knyga parduodama tik už \$2.

• LIETUVISKASIS PAMARYS, Henriko Tomo-Tamašausko įdomiai parašyta studija apie Rytprūsius, remiantis Pakalnės ir Labguvos apskričių duomenimis. Aprašymai įdomūs kiekvienam lietuviui. Leidinyje iliustruotas nuotraukomis, pabaigoje duodama vitovardžių pavadinimai ir jų vertiniai į vokiečių kalbą. Labai naudingoje 335 pusl. knygoje yra Rytprusių žemėlapis. Kaina \$8.

• KĄ LAUMES LEME, rašytojos Petronėlės Orinitaitės atsiminimai ir mintys apie asmenis ir vietas neprik. Lietuvoje ir pirmaisiais bolševikų okupacijos metais. Knyga turi 234 puslapius, bet kainuoja tik \$3.

• JULIUS JANONIS, poetas ir revoliucionierius, nesuprastas ir klaidingai interpretuojamas gyvenime ir politikoje; tik ne Jurgio Jašinsko knygoje apie Julijaus Janonio gyvenimą ir poeziją. Dabar būtų jį galima pavadinti kovotoju už žmogaus teisę. Knyga yra didelio formato, 265 puslapių, kainuoja \$6.

• SATYRINĖS NOVELĖS, M. Zosėnko kūryba, J. Valaičio vertimas. 200 pusl. knygoje yra 40 sąmojingų novelių. Kaina \$2.

Knygos gaunamos Naujienose, 1739 So. Halsted St., Chicago, IL 60608. Užsakant paštą, pridėti dolerį persiuntimo išlaidoms.

3 — Naujienos, Chicago, 5, Ill. Wednesday, March 25, 1981

GERA PROGA NAUJIEMS SKAITYTOJAMS

UŽ DEŠIMT DOLERIŲ NAUJIENOS SIUNČIAMOS TREČDALĮ METŲ!

Visi lietuviai kviečiami atkreipti į Naujienas savo asmenišką dėmesį, gerai su jomis susipažinti ir jas užsisakyti.

NAUJIEMS SKAITYTOJAMS, NORINTIEMS TINKAMIAU SUSIPAŽINTI SU DIENRAŠČIU, NAUJIENAS SIUNČIAME 4 MĖNESIUS UŽ 10 DOLERIŲ.

Nuoširdžiai kviečiame visas ir visus į platinimo vajaus talką!

Prenumeratos pratęsimu, užsakymu, bei galimų skaitytojų reikalais prašoma pasinaudoti žemiau esančiomis atkarpomis.

NAUJIENOS
1739 S. HALSTED ST.
CHICAGO, IL 60608

• Iš anksto be raginimo pratęsiu savo prenumeratą, taupydamas laiką ir mažindamas susirašinėjimo išlaidas. Priede _____ dol. Pavardė ir vardas _____ Adresas _____

• Užsakau Naujienas kaip dovaną savo _____, kuris yra naujas skaitytojas. Priede _____ dol. Pavardė ir vardas _____ Adresas _____

Sponsoriaus pavardė, vardas ir vietovė _____

• Platinimo vajaus proga, palaikydamas lietuvišką spaudą ir Naujienų pastangas, prašau jas siuntinėti už pridėdamas _____ dol. Pavardė ir vardas _____ Adresas _____

• Platinimo vajaus proga, prašau siuntinėti Naujienas dvi savaites susipažinimui nemokamai bei jokių įsipareigojimų. Pavardė ir vardas _____ Adresas _____

404 puslapių.

Kaina \$8.

Persiuntimas \$1.

NAUJIENOS

1739 S. Halsted St., Chicago, IL 60608

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, IL 60608. Telephone 421-6106

SECOND-CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

As of January 1, 1980	pusel metų	\$22.00
Subscription Rates:	trims mėnesiams	\$15.00
	vienam mėnesiui	\$ 4.00
Chicago \$45.00 per year \$24.00 per 3 months. In other USA localities \$40.00 per year \$22.00 per 3 months. \$12.00 per month. Canada \$45.00 per year; other countries \$48.00 per year.	Kanadoje:	
	metams	\$45.00
	pusel metų	\$24.00
	vienam mėnesiui	\$ 5.00
25 cents per copy	Užsienio:	
Nuo sausio pirmos dienos	metams	\$48.00
Dienraščio kainos:	pusel metų	\$24.00
Chicagoje ir priemiesčiuose:	Naujienos elna kasdien, išskyrus	
metams	sekmadienius. Leidžia Naujienų Ben-	
pusel metų	dravė, 1739 So. Halsted St., Chicago,	
trims mėnesiams	IL 60608. Telef. 421-6100.	
vienam mėnesiui	\$5.00	
Kitoje JAV vietoje:	P pinigų reikia siųsti pašto Money	
metams	\$40.00 Orderiu kartu su užsakymu.	

NAUJIENŲ raštinė atidara kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. popiet. Seštadieniais — iki 12 val.

Šmotelis naudojo sveiką protą

Šiandien laidojamas Juozas Šmotelis, Alsėdžiuose gimęs žemaitis, nebuvo baigęs jokios aukštesnės mokyklos, nelankė universiteto, o visuomeniniame Amerikos lietuvių gyvenime paliko gilesnius pėdsakus, negu aukštus mokslus baigę mūsų tautiečiai. Amerikon jis atvažio lietuviškai nemokėdamas. Jis tekalbėjo žemaitiškai, bet netrukus pramoko gražiai lietuviškai ne tik kalbėti, bet ir taisyklingai lietuviškai rašyti.

Jis pats, dirbdamas Naujienose ir turėdamas progos pamatyti lietuvišką intelektualų, atsivežusių aukštųjų mokslų diplomus, bet nesugebančių apvaldyti lietuvišką sakinį, nesikirti veiksnį nuo tarinio ir, taip sudėrinti šaltinius sakinius, kad sunku būdavo suprasti, ką tie daktarai norėdavo pasakyti. Jis neturėdavo kantrybės taisyti suveltus sakinius, bet jis iš vieno žvilgsnio matydavo, kad žmogus buvo mokykloje, bet mokykloje dėstomomis mokslo žiniomis nepajėgė pasinaudoti. Šmoteliui būdavo lengviau savo mintis išaiškinti žemaitiškai, bet jis galėjo labai lengvai rašyti lietuviškai. Neturėjo jis sunkumų kalbėti angliškai. Pas jį buvo didelis bagažas ir angliškų žodžių.

Naujienose dirbo didelis skaičius lietuvių inteligentų. Buvo žmonių, baigusiu aukštuosius mokslus, gavusių savo srities daktarų laipsnius, tuo tarpu Juozas Šmotelis, atidžiai Bridgeporte išklausęs mokytojo Mišeikos pagrindinius lietuvių kalbos kursus ir negavęs jokio diplomo, pačiose Naujienose paliko žymiai gilesnį įspaudą, negu diplomuoti tie inteligentai. Jis nesprendė tokių problemų, kurių nesuprato ir kurioms nebuvo pasiruošęs, bet jis drąsiai sprendė tas, kurias suprato ir kurios jam buvo labai aiškios.

Mišeikos mokiniui Šmoteliui teko dirbti su teisės mokslus baigusiu Kaziu Grigu, kalbos specialistu Antonu Laliu, mokytoju Kaziu Baronu, Pijum Grigaičiu, Kleopu Jurgelioniu ir visa eile vėliau į Naujienas atėjusių gabių žmonių ir labai lengvai susiorientuojančių žmonių. Šmotelis visuomet būdavo Naujienų vadovybėje, o kai reikėdavo spręsti svarbesnius dienraščio gyvenimo klausimus, taip Naujienos neapsieidavo be aktyvios Šmotelio intervencijos.

Kažkur tarp Alsėdžių ir Chicago, tarp nelemtos caro primastos administracijos pavergtai Lietuvai ir Amerikon patekusių lietuvių troškimo siekti tos didžiųjų laisvės mokyklų ir siekti gerbūvio įdiegti pastoriai pasukti laisvės gairėmis nurodytu keliu.

Mokytojas Miscikas gali pats nenujaušdamas, mokytojas įdiegti mokyklos nelankiusiam Alsėdžių jaunuoliui suprasti laisvos spaudos svarbą, joje vedamus protinius ginčus, keliamus tikslus, faktus ir drąsą ginti laisvės kelią. Tas šviesos žiburėlis neleido jam nuklysti siaurais takeliais, bet visą laiką jis ėjo tik proto rodomu keliu.

Šmotelis, įsitraukęs į bendrą darbą su Laliu, išaiškino ir jo surasti kiekvienai minčiai galimai tikslesnį žodį. Kaip Lalis, ruošdamas žodynus, ilgiausiomis valandomis, ieškojo tikslaus lietuviško žodžio ir gyvo pavyzdžio žodžio prasmei suprasti, taip Šmotelis ieškojo tikslų ir aiškių žodžių būtiniausioms mintims dėstyti. Lalis, pastebėjęs sveiką Šmotelio protą, ne vieną kartą jį kamantinėjo žodžių prasmei nuvesti. Lalis nesuprato, kad Šmotelis iš kalbininko kausimų taip pat mokėsi.

Kazys Grigas buvo antro kurso teisės moklų studentas, iš kurio Šmotelis, neidamas į universitetą, mokėsi pagrindinių teisės sąvokų ir bandė jas pritaikyti praktiškai laikraščio leidime. Iš Grigo Šmotelis išmoko nemažiau, negu iš Lalio. Išmoko praktiškai pritaikyti teisininko žinias laikraščio augimo darbe. Lalis per dienas praleisdavo ilgiausias valandas Chicago knyvuose ir žodynuose; Grigas bandė lietuviškai išversti teisinius terminus teismams, o Šmotelis ilgą valandą dirbdamas Roselando ir vėliau Pulmano geležinkelio dirbtuvėse iš galvos neišleisdavo iš šių dviejų mokyklų baigusiu vyrų įgytas žinias ir patirtį.

Dešimtmetis Amerikoje jaunam Alsėdžių žemaitiui davė drąsos. Jis turėjo drąsos džiaugtis šio krašto didele laisve, bet jis taip pat jam davė drąsos ginti ne tik savo teises. Jis privertė jauną vyrą neliesti to, kas gali būti bloga, bet drąsiai ginti visą tai, kas buvo lengva, bet nešė vltį. Išėjus pirmiems Naujienų numeriams, Šmotelis tapo aktyviausiu laikraščio platintoju. Jis aplankė kiekvieną Roselando ir Pulmano lietuvių siūlydamas užsisakyti naujai pradėjusį eiti lietuvišką laikraštį. Jis kantriai išklausydavo kiekvieno skaitytojo pareiktą nuomonę apie laikraštį, keliamas mintis. Vėliau, atėjęs į posėdį, kur buvo sprendžiami laikraščio kryptis ir likimas, Šmotelis drąsiai gynė, kas jam atrodė naudingiausia.

Šmotelis buvo idealistas. Jis turėjo kantrybės aukoti laiką, darbą ir pingus. Baigęs dienos darbą, jis vykdavo į Naujienas masinių taisyti, kambarių pertvarkyti ir kitų būtiniausių darbų dirbti.

Sveikas protas, tikslus minčių formavimas, pasiryžimas dirbti padarė Šmotelį praktišku kovotoju už lietuvišką spausdintą žodį. Pasiryžimas aukoti laiką ir darbą padarė jauną vyrą svarbiu kovotoju už Lietuvos laisvę ir lietuvių gerbūvį. Jis, supratęs spaudos galią, įsitraukė į Naujienų darbą ir tapo vienu svarbiausių jų stulpų, kuriuo buvo iškelta Lietuvos laisvės ir lietuvių gerbūvio vėliava.

Protas yra didžiausias žmogaus turtas. Šmotelis mokėjo didžiąją dovaną sveikai naudoti.

VISI LIETUVIAI BIZNIERIAI SKELBKITĖS NAUJIENOSE

RAŠO A. A.

ATRADO KĄ IR UŽ KĄ GERBTI

(Tęsinys)

Klysta S. J. teigdamas, esą, kariuomenėje ir visame krašte dėl to kilo didelis susirūpinimas padėties netikrumu ir nepasitenkinimas vyriausybe. Nepatenkintos vyriausybės buvo tik opozicinės partijos, nes jos buvo nušalintos iš valdžios. Jos rūpinosi kaip vėl paimti valdžią ir verbavo sau talkininkų kariuomenėje. O pagaliau, kokio krašto ir kokio valdžia visi piliečiai yra patenkinti? Juk ir kr. dem. bloko valdžia piliečiai buvo nepatenkinti ir todėl ją pašalino, bet tik rinkimų keliu.

Ir toliau S. J. dėsto esą krašte chaosui toliau siaučiant ir grasinant vstybinei nepriklausomybei, Lietuvos kariuomenė ir patriotinė lietuvių visuomenė ryžosi gelbėti sunkiai iškovotą nepriklausomybę.

Visame krašte nebuvo nė netvarkos, nė betkokio chaoso. Chaosas siautė tik kaikiurių opozijos veikėjų galvose. Jie nustojo valdžios, nustojo ir politinės lygsvarės. Jie labiausiai piktardėjo pilietines laisves. Keletas sąmokslininkų neatstovavo nė Lietuvos kariuomenės, nė patriotinės visuomenės. Kariuom. Štabo viršininku kaip tik buvo pulk. K. Škirpa. Jis aktyviai dalyvavo Lietuvos nepriklausomybės karuose, orga-

nizavo karines pajėgas Vilniui ginti ir abu su kr. Gužų iškėlė Lietuvos vėliavą Gedimino kalne, užbėgdami lenkų legionieriams už akių, kas turėjo didelės ypač psichologinės reikšmės, nes vėliavos iškėlimas reiškė, kad Vilnius yra Lietuvos valdžioje.

Patriotinė visuomenė perversmui nė pritarė, nė jame dalyvavo. Kelis sąmokslininkus laikyti Lietuvos visuomene, kaip daro S. J., nėra išmintinga.

Savo dėstymui paremti S. J. pasikliauja ir 1961 m. okup. Lietuvoje išleistas V. Kapsuko "Buržuazinė Lietuva" citatomis. Čia S. J. antrądo jam autoritetinę žinių šaltinį. Ten sakoma: "Socialdemokratų įtaka darbininkų tarpe mažėjo, komunistų įtaka pradėjo didėti dargi tarpe kareivių." Toliau dar sakoma, kad komunistų iniciatyva buvo pravesta didelė kampanija dėl delegacijos siuntimo į TSRS, kad buvo rengiamasi "sąukiamiems profsąjungų vienybės ir visos Lietuvos bedarbių suvažiavimas" ir kad "Lietuva tuomet jau buvo visiškai arti prie revoliucijos, ji greitai brendė Lietuvoje."

Tai keli V. Kapsuko propagandiniai pasigymimai, kurie užbūrė S. J. ir jis naiviai jais patiki ir teigia, kad Lietuvos komunistų vadai atvėrė kortas iš savo veiklos.

Tokia jau komunistų taktika — visuomet ir visur save laikyti ir skelbti vieninteliais darbininkų reikalų gynėjais. Jie agitavo, varė savo

propagandą, pravedė kampaniją, bet ką jie pasiekė kokie buvo jų laimėjimai? Kaip tik jų veikla ir įtaka darbininkų judėjime greit ėmė mažėti, o ne soc. demokratų, ir vėliau ji buvo visai suvaldyta. Apie jų betkokią veiklą tarpe kareivių netenka ir kalbėti, nes tokia veikla kareivių nepasiekė ir nebuvo galėjusi turėti įtakos. Kad tada būtų buvusi galima komunistinė revoliucija, jie ir galvoti negalėjo. Bet kai jau okupavo Lietuvą, tai gali fantazuoti ir mulkinti, kad tada Lietuva buvusi arti revoliucijos.

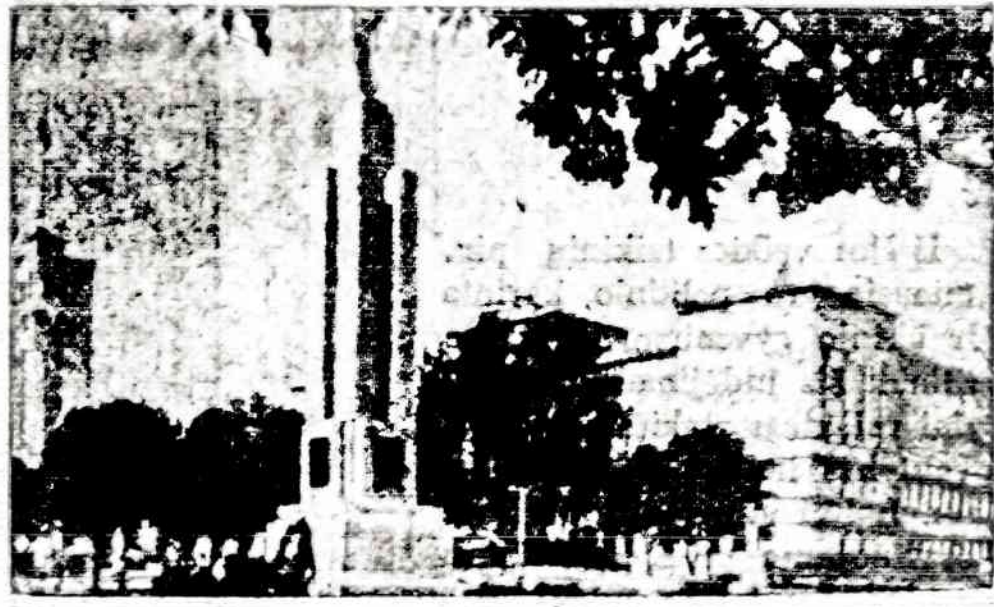
S. J. susizavėjęs komunistų skleidžiamais propagandos melais tikisi jais paremti savo išvedžiojimus. Gal jie ir nesuvokia, kad tie melai siekia toliau, kad pagrįsti, kad 1918 m. "didesnėje Lietuvos teritorijos dalyje darbo žmonės, įkvėpti Rusijos darbininkų klasės pergalės, įkūrė tarybų valdžią" ir kad ir 1940 m. sukilusi Lietuvos liaudis, vadovaujama komunistų partijos, nuvertė fašistinę diktatūrą ir atsteigė tarybų valdžią ir kad Raudonoji armija įžengė į Lietuvą sukilimą laimėjusios liaudies kviečiama ir t. t. ir tokių ir kitokių komunistų okupanto melų galo nėra. Gaila, bet S. J. mielai jais patiki ir ramiasi. Tinka S. J. pasiremti ir Kapsuko knygoj duota citata iš Skorupskio knygos. Mat, čia ir Kapsukas ir V. Skorupskis siekia to paties — suniekinati demokratinę M. Slezevičiaus vyriausybę. Prie jų dedasi ir S. J. Ten rašoma: "1926 m. vasarą

aš grįžau Lietuvon, baigęs karo mokslus užsieniuose. Be galo nustebau ta nepaprasta permaina, kuri įvyko per labai trumpą laiką. Mano senieji draugai visi vienbalsiai tvirtino, kad mes dideliais žingsniais einame prie visiškos suirutės". Ir toliau: "Pavojus buvo čia pat... Socialistų vyriausybės pirmininkas buvo mažo mąsto Kerenskis, kuris gal būtų visiškai sąmoningai rengė kelią revoliucijai..."

Tik taip pajėgę susiorientuoti "sugrįžęs karo mokslus baigęs" pulkininkas — mat taip vienbalsiai (atsseit buvo susirinkimas) teigė jo senieji draugai. Ir matomai dar ir todėl noriai ir aktyviai įsijungė į sąmokslininkų eiles, prisidėjo prie perversmo planų paruošimo ir aktyviai dalyvavo perversme. Taip jis panaudojo užsienyje baigtus karo mokslus ir tai greičiausia valstybės lėšomis.

"Atrodė, kad V. Skorupskui turėjo būti gerai žinoma M. Slezevičiaus veikla ir nuopelnai atkuriant Lietuvos nepriklausomybę, nes abudu apytikriai tuo pačiu laiku grįžo iš Rusijos į Vilnių. M. Slezevičius ėmėsi sudaryti vyriausybę ir jai vadovauti, o V. Skorupskis stojo savanoriu į Lietuvos kariuomenę ir dalyvavo kovose su Lietuvos priešais."

(Bus daugiau)

ANTANAS PLESKYS

40 m. Lietuvos pavergimo šventės dalyviai

Amerikos Balso (Voice of America) Washingtonė tarnautojas Vl. R. (Vladas Ramojus — Butėnas) "Drauge" 1981.3.9 d. straipsnyje Dviejuose Horizontuose rašo:

"Skaitau politikos ir kultūros žurnalo "Naujoji viltis" 1980 m. Nr. 13-tą. Jau vedamąjį skaitant tenka nuliūsti, nes jame užpildinėjami pavieni asmenys, pvz., Bendruomenininkų "Igaliotinio" Washingtonė žmona, jog ji į Lietuvą važiuos "gal sovietų pinigais...". Iš kur tokie nepamatuoti įtarinėjimai? Kodėl oficialaus PLB valdybos igaliotinio Washingtonė pareigos rašoma kabutė? Jei toks pyktis ir nesiskaitymas su faktais dega redaktoriaus širdyje, tai dar labiau įtikina, jog jo įtarinėjimas apie "sovietų pinigus" pasą tik nenumaldomo keršto padarinys".

Štai amerikiečių Balso, tarnautojui Vl. R. nepriderėjo rašyti, nes PLB igaliotinio žmonos elgesys — vykimas į pavergtą Lietuvą, "Tėviškės" draugijos kvietimu, švesti kartu su okupantu 40 m. Lietuvos pavergimo jubiliejais, nesiderina nei su Lietuvos laisvimo kovų dvasia, nei su pasiryžimu tą kovą tęsti iki pergalės.

Prezidentas J. Carteris, ryšium su Sovietų Sąjungos karo įėjimu į Afganistaną, prašė 1980 metais susilaikyti nuo lankymosi Sovietų Sąjungoje. Kadangi 1980 m. pavergtoje Lietuvoje buvo švenčiami jubiliejiniai metai paminėjimui 40 metų nuo Lietuvos pavergimo ir įjungimo į Sovietų Sąjungą, tai VLIKas ir Lietuvos Diplomatinė tarnyba taip pat prašė ir įsėjo visus išsivius lietuvių taisyti, kambarių pertvarkyti ir kitų būtiniausių darbų dirbti.

Sveikas protas, tikslus minčių formavimas, pasiryžimas dirbti padarė Šmotelį praktišku kovotoju už lietuvišką spausdintą žodį. Pasiryžimas aukoti laiką ir darbą padarė jauną vyrą svarbiu kovotoju už Lietuvos laisvę ir lietuvių gerbūvį. Jis, supratęs spaudos galią, įsitraukė į Naujienų darbą ir tapo vienu svarbiausių jų stulpų, kuriuo buvo iškelta Lietuvos laisvės ir lietuvių gerbūvio vėliava.

Protas yra didžiausias žmogaus turtas. Šmotelis mokėjo didžiąją dovaną sveikai naudoti.

Šmotelis buvo idealistas. Jis turėjo kantrybės aukoti laiką, darbą ir pingus. Baigęs dienos darbą, jis vykdavo į Naujienas masinių taisyti, kambarių pertvarkyti ir kitų būtiniausių darbų dirbti.

Sveikas protas, tikslus minčių formavimas, pasiryžimas dirbti padarė Šmotelį praktišku kovotoju už lietuvišką spausdintą žodį. Pasiryžimas aukoti laiką ir darbą padarė jauną vyrą svarbiu kovotoju už Lietuvos laisvę ir lietuvių gerbūvį. Jis, supratęs spaudos galią, įsitraukė į Naujienų darbą ir tapo vienu svarbiausių jų stulpų, kuriuo buvo iškelta Lietuvos laisvės ir lietuvių gerbūvio vėliava.

Protas yra didžiausias žmogaus turtas. Šmotelis mokėjo didžiąją dovaną sveikai naudoti.

S. J. susizavėjęs komunistų skleidžiamais propagandos melais tikisi jais paremti savo išvedžiojimus. Gal jie ir nesuvokia, kad tie melai siekia toliau, kad pagrįsti, kad 1918 m. "didesnėje Lietuvos teritorijos dalyje darbo žmonės, įkvėpti Rusijos darbininkų klasės pergalės, įkūrė tarybų valdžią" ir kad ir 1940 m. sukilusi Lietuvos liaudis, vadovaujama komunistų partijos, nuvertė fašistinę diktatūrą ir atsteigė tarybų valdžią ir kad Raudonoji armija įžengė į Lietuvą sukilimą laimėjusios liaudies kviečiama ir t. t. ir tokių ir kitokių komunistų okupanto melų galo nėra. Gaila, bet S. J. mielai jais patiki ir ramiasi. Tinka S. J. pasiremti ir Kapsuko knygoj duota citata iš Skorupskio knygos. Mat, čia ir Kapsukas ir V. Skorupskis siekia to paties — suniekinati demokratinę M. Slezevičiaus vyriausybę. Prie jų dedasi ir S. J. Ten rašoma: "1926 m. vasarą

Toje grupėje dalyvavo ir PLB igaliotinio Washingtonė žmona. 1980 m. liepos 3 d., "Gimtojo Krašto" straipsnyje "Plėsti ir gilinti bendradarbiavimą su kraštu" korespondentas klausia: "Kas Jus — šių kelių iniciatorių ir organizatorių — skatina tai daryti, skirti tam nemažai laiko ir energijos?"

Labai įdomus klausimas. Klausima tik apie nemažai skirtą laiką ir išeikvotą energiją. Apie pinigus — kelionės išlaidas, nei žodelio. Išėina, kad kelionei pinigų išleisti nereikėjo. Matyt, kelionės išlaidas apmokėjo "Tėviškės" draugija. Reikia nepamiršti, kad vykstant į okup. Lietuvą ne "Tėviškės" draugijos kvietimu, kelionė vienam asmeniui kainuoja apie 2,000 dolerių.

Kodėl "Drauge" korespondentas Vl. R. taip rūslauja ant "Naujosios vilties" redaktoriaus dėl "sovietų pinigų"? Jis (redaktoriaus) yra visai teisus. Jei jau išėjai ginti PLB igaliotinio žmonos, tai pirma reikėjo visą šį nelemtą reikalą nuodugnai išsiaiškinti.

Tame pačiame "Gimtojo Krašto" numeryje yra įdėtos kelios nuotraukos, kurių trijos yra pavaizduota PLB igaliotinio žmona, besidžiaugianti 40 metų Lietuvos pavergimo minėjimu — jubiliejumi.

Ten pat rašoma: "Daugelis užsienio lietuvių, šiemet įbauginanti antitarybines kampanijas, vykstančios JAV, atsisakė kelionės į gimtąjį kraštą".

Bet PLB igaliotinio žmona to "įbauginimo" nebuvo ir nuvyko į pavergtą Lietuvą, kartu su okupantu nepriklausomai Lietuvos laidotuvių sukakties švesti.

DAUGIAU SKANDALŲ WASHINGTONĖ

WASHINGTON. — Playboy žurnalo modelis ir registruota lobiistė Paula Parkinson nori parduoti istorijas apie savo naudojimą įtikinėjamą metodus. Kongreso sluoksniuose daug kalbama apie įvairius skandalus ir įtarinėjimus.

Divorsuota P. Parkinson sakosi turinti ir magnetines juosteles, kuriose įrašyti pasikalbėjimai, inkriminuojantieji kelis Kongreso narius.

Kongresmanas Thomas Evans pareiškė, kad P. Parkinson siekia tuč pasigarsinti ir reklamai savo naujai leidžiamos knygos.

Jefferson viešbutis Washingtonė turi 100 kambarių. Kainos sekančios: \$200 dienai su vienu miegamuoju, ir \$350 dienai su 2 miegamaisiais.

5 — Naujlenos, Chicago, 8, Ill. Wednesday, March 25, 1981

MŪSŲ SPAUDOJE

Naujas "Lietuvių Dienų" numeris

"Lietuvių Dienų" vasario numeris yra skirtas dailininko Jurgio Juodžio kūrybai ir asmeniui išryškinti. Viršelyje jo nuotrauka prie jo kūrinių. Tautinio meno kelių ilgą jo kūrybos ir tematikos straipsnis paruoštas Algirdo Gustaičio, pailiustruotas įvairių tautų ir kompozicijų paveikslų nuotraukomis.

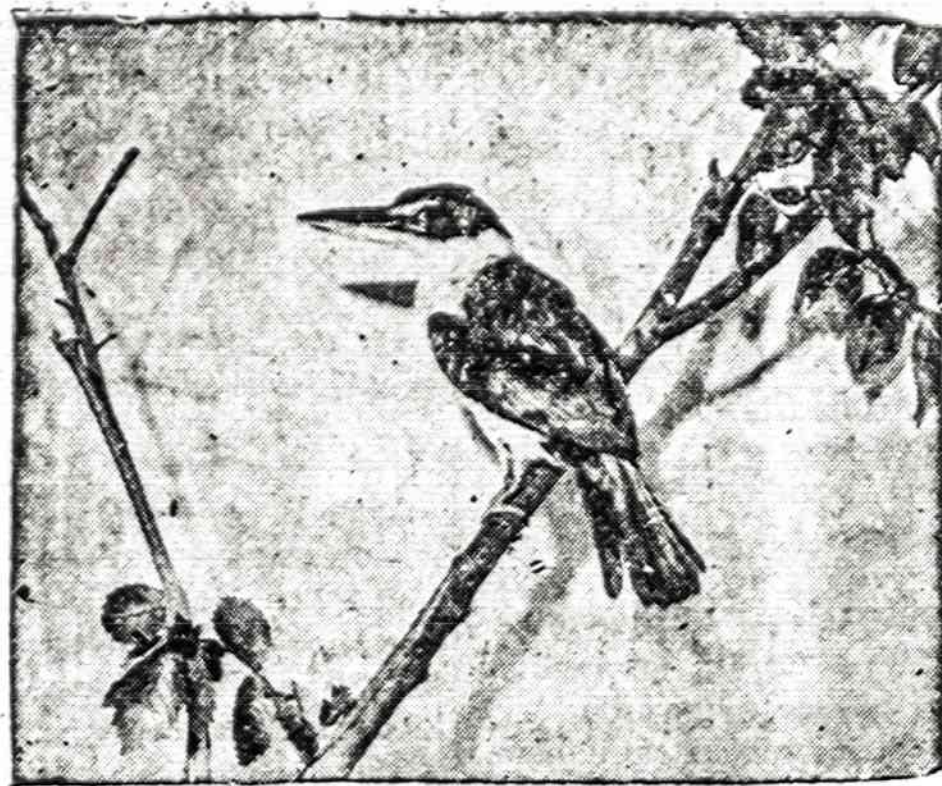
Vedamajame Simo Sužiedėlio straipsnis "Tautos Laisvė ir moralė". Pr. Visvydo humoreska "Saunioje rezidencijoje". Daugybė nuotraukų iš VILKO seimo Toronto. Knygų "Jūrų kelias", "Spaudos baruos", "Širdis iš Granito" ir kt. recenzijos.

Anglų kalbos skyriuje — Ka-

rilės Baltrušaitės straipsnis apie Kristijono Donelaičio asmenį ir ištraukos iš jo "Metų". Tę pat randame dail. Viktoro Liaukaus drožinių nuotraukas ir jo biografinius bruožus. Jonas Skirius recenzuoja knygos "Lithuanian Writers in the West" dalį, su A. Kairio, A. Rūtos ir J. Jankaus nuotraukomis ir jų kūrybos analize. Šalia paminėtų dar rašoma apie Terlecko, Sasnausko, Gajausko, Petkaus ir kitų disidentų kančios kelius.

"Lietuvių Dienas" leidžia Antanas F. Skirius. Adresas: 4361 Sunset Blvd., Los Angeles, CA 90029. Prenumeratos kaina — \$18, Kanadoje — \$20.

K. Petrokaitis

bei Klaipėdos krašto sukilimo dalyviai: J. Barniškis, V. Bar-tuška, A. Johnsonas, P. Mašiotas, S. Lozoraitis ir V. Senbergas. Jau kelinti metai dėl ligos negali dalyvauti savanoris Adomas Kabas - Kabašinskas, efektingai parėmęs patriotinę spaudą.

— Irenos Mickūnienės meno darbų paroda bus balandžio 25 ir 26 dienomis Toronto Lietuvių Namuose. Parodą globoja LN Moterų būrelis.

— Anapilio Moterų Būrelis ruošia dail. Anastazijos ir Antano Tamošaitių kūrybos parodą ir smuikininkės Danutės Pomerancaitės-Mazurkevičienės koncertą balandžio 12 d. Anapilio salėje. Bus vakarienė su vynu.

— Valerija Cherry-Čepukaitė, northsайдietė, išvyko į Illinois universiteto Chicago Circle li-

— Vytauto Didžiojo Šaulių rinktinės Chicagoje meno kuopelė kovo 29 d. 3 val. popiet savuose namuose stalo trijų veiksmų linksmą komediją "Jaunystės elektrai". Režisuoja Juozas Petrauskas. Visi kviečiami atsilankyti.

— Prof. Tomas Venclova Chicagoje lankysis gegužės 29-31 dienomis. Čia dalyvaus rengiamose pėzijos dienose ir skaitys paskaitą.

— Dr. Aušrelė Venclovaite-Guckel dirba Wisconsin universitete, Madisone. Jos vyras, daktaras, elektronikos profesorius irgi dirba tame pat universitete.

— BALFO Chicago apskritys valdyba praneša, kad skyrių atstovų suvažiavimas įvyks tuoj pat, pačiu metu ir toje pat vietoje, kurioje vyks visų pirminio pirminio a. a. Jono Jasiūčio, t. y.

Naujienų steigėjai, Ankstos Atminties

A. A.

JUOZUI ŠMOTELIUI

mirus,

jo dukrai Lilijai Burns su šeima, šiam Edvardui Šmoteliui nuoširdžią užuojautą reiškia ir kartu liūdi

AMERIKOS LIETUVIŲ SOCIALDEMOKRATŲ

SAJUNGA

Vietoj gėlių, aukojame Naujienoms \$200.

Naujienų steigėjai, administratoriai,

spausdintuvinkai ir direktoriai

A. A.

JUOZUI ŠMOTELIUI

nuoširdžią užuojautą reiškia dukrai Lilijai Burns su šeima, šiam Edvardui Šmoteliui, ir artimiesiems.

NAUJIEŲ DIREKTORIAI, REDAKCIJA,

ADMINISTRACIJA ir ŠTABAS

kovo 29 d., sekmadienį, 1 val. popiet Vyčių salėje, 2455 West 17-la gatvė. Skyrių atstovai prašomi suvažiavime gausiai dalyvauti.

— Viktoras Šimaitis pildo INCOME TAX Šimaitis Realty Įstaigoje, 2951 W. 63rd Street. Darbo valandos kasdien nuo 10 val. ryto. Tel.: 436-7878 arba 763-0337. (P.)

— LIETUVIŲ DAILININKŲ darbai yra vertingiausia ir nesenstanti dovana vestuvių, sukačių ir kitomis progomis. Gaunami CIURLIONIO GALE-RIJOJE, Inc., 4038 Archer Ave., Chicago, Ill. Telefonas — Midland Savings bendrovės valandomis 254-4470, kitu laiku — 434-6155.

— Sekmadienį, kovo mėn. 29 d., 11 val. 45 min., tuoj po pamaldų, parapijos salėje, 6820 S. Washtenaw Ave., dr. J. Adamavičius skaitys paskaitą sveikatos klausimais, pajauirindamas skaidrėmis. Po paskaitos bus rodomas trumpas filmas apie komunistų veržimąsi į Pietų Ameriką. Kviečiame dalyvauti.

(R) LB Marquette Parko apylinkės valdyba

PAVOJINGI CUKRAUS PAKAITALAI

Daktarai sako, jog cukraus vartojimas žmonėms, turintiems palinkimą prie cukraligės, yra negalimas. Taigi ieškota būdų pakeičiant cukraus pakaitalais, kurie vartoti būtų nepavojingi.

Studija Pittsburgh universitete parodė, kad dirbtini cukraus pakaitalai Sorbitol ir Manitol yra kenksmingi žmogaus dantims. Burnoje tie pakaitalai pavirsta į "lactic acid", kuris yra tikras peilis dantims.

Pastarieji cukraus pakaitalai plačiai naudojami nuo kosulio preparate — "cough drops", įvairiose konservuotose uogienėse, kramtomose gumoje ir dar kituose maisto gaminiuose. Kitas cukraus pakaitalas Hylitol studijoje nėra inkriminuotas ir, tur būt, jį vartojant, nėra taip pavojingas dantims.

J. J-tis

Žinios iš ok. Lietuvos

MĖSOS YRA, TIK NE VISIEMS

"Valstiečių laikraštys" (1981. I. 15) rašoma, kad nuo naujojo penkmečio pradžios iš Lazdijų rajono K. Požėlos kolūkio į Alytaus mėsos kombinatą išvežta per 300 kiaulių ir 250 galvijų.

Rašoma, kad per pirmąjį užduoties kevirtį bus pagaminta 250 tonų mėsos.

* * *

55 METAI BALETUI

Atžymėti 55 m. Lietuvos baleto sukakčiai Vilniaus operos ir baleto teatre buvo pastatytas Leo Delibės "Kopelijos" spektaklis.

Baletu "Kopelija" prieš 55 metus buvo pradėtas Kauno baleto teatras.

* * *

MEDŽIOJA EKSPORTUI

Medžioklės sezonas prasideda rudenį, o baigiasi sausio mėn.

Pagal "Valstiečių laikraštį", šį sezoną Lietuvoje buvo suplanuota sumedžioti 2,000 briedžių, 1,200 elnių, 3,500 stirnų, 10,000 šernų. Dėl šlapio ir blogo oro medžioklė susitrukdė, ir nepavyko sumedžioti tokio kiekio. Laikas medžioklės pra ilgintas.

Didžioji dalis žvėrienos eksportuota.

* * *

SOVIETŲ IR LENKIJOS PAMINKLAS LIETUVOJE

Prie Jonišio — Zagarės kelio, ties Buivydžių kaimu, pastatytas Sov. Sąjungos ir Len-

REAL ESTATE

Namai, Žemė — Pardavimui
REAL ESTATE FOR SALE

Namai, Žemė — Pardavimui
REAL ESTATE FOR SALE

PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS
JE ZEMAIS NUOSIMCIAIS MENESINIAIS ISISIMOKETIMAS.
JEL VISU INFORMACIJŲ KREIPTIS I:

MUTUAL FEDERAL SAVINGS

PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas

2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Tel. Virginia 7-7743

BUTŲ NUOMAVIMAS

NAMŲ PIRKIMAS • PARDAVIMAS • VALDYMAS
• NOTARIATAS • VERTIMAI.

VISŲ RŪSIŲ DRAUDIMO AGENTŲRA

J. BACEVIČIUS — BELL REALTY

INCOME TAX SERVICE

6529 So. Kedzie Ave. — 778-2233

EVANSTONE — 3 butų mūrinis, 20 m. Gražiai užlaikytas. Arti ligoninės ir universiteto. \$130,000.

MURINIS — 2 po 6. Atskirai šildomi vienetai. Didelis garažas. Marquette Parko centre. \$75,000.

4 BUTŲ MURINIS — 3 po 4 ir 1-2. 50 pėdų sklypas. Brighton Parke. \$89,000.

ŠIMAITIS REALTY

Notary Public

Insurance, Income Tax

2951 West 63rd Street

Tel. 436-7878 arba 839-5568

HFLP WANTED — FEMALE
Darbininkių reikia

Kambarį gaunanti

BUTO TVARKYTOJA,

Svaros ir 3 bei 4 metų vaikų prižiūrėtoja. Telefonuokite ryte nuo 9 iki 12-tos 471-9750

KAIP SUDAROMI TESTAMENTAI

Tuo reikala jums gali daug padėti teisininko PRANO SULO paruošta, — teisėjo Alphonse WELLS peržiūrėta, "Sėduvos" išleista knyga su legaliskomis formomis.

Knyga su formomis gaunama Naujienų administracijoje 1739 South Halsted St., Chicago, ILL. 60608. Kaina \$3.00.

ENERGY WISE

Limit use of dishwasher to once a day, after the evening meal, and cut excessive use of water and electricity.

Don't be a Born Loser

PATS SKAITYK IR DAR KITUS PARAGINK SKAITYTI DIENRASTI "NAUJIEŲ"

kijos bendradarbiavimo paminklas — obeliskas, skirtas vamzdžio atšakos pravedimui Mažeikių naftos perdirbimo įmone.

Tuos atšakos vamzdžius ties Lenkijos statybinkai. Užrašai paminkle rusiškai, lenkiškai ir lietuviškai.

ELEKTROS ĮRENGIMAI

PATAISYMAI

Turtu Chicago miesto leidimai. Dirbu ir užmiešiuose, greit, garantuoti ir sąžiningai. KLAUDIJUS PUMPUTIS 4514 S. Talman Ave. Tel. 927-3559

DEMESIO

62-80 METŲ AMŽ. VAIRUOTOJAI

Tiktai \$120 pusmėšiu automobilio Liability apdraudimas pensininkams. Kreiptis: A. LAURAITIS 4645 So. Ashland Ave. Tel. 523-8775

GENERAL REMODELING

Alumini, langai, durys, medžio apmušimai. • Stalniai darbai, cemento laiptai, porčiai, stogai ir visa kita. FETINGIS CONSTRUCTION 7152 So. Kedzie Avenue Tel. 776-8505

DAZYMAS IR REMODELIAVIMAS

Nėra darbo permažo. Visus palmu. Iš lauko ir vidaus. Kainos labai prieinamos. GEDIMINAS BARANAUSKAS 4514 So. Talman Avenue Tel. 523-0383

A. TVERAS

Laikrodžiai ir brangenybės

Pardavimas ir Taisymas 2646 West 69th Street Tel. Republic 7-1941

Siuntiniai į Lietuvą

ir kitus kraštus

P. NEDAS, 4059 Archer Avenue, Chicago, Ill. 60632. Tel. YA 7-5930

M. SIMKUS

Notary Public

INCOME TAX SERVICE

4259 S. Maplewood. Tel. 254-7454 Taip pat daromi vertimai, giminių išskaitimai, pildomi pilietybės prašymai ir kiti blankai.

HOMEOWNERS POLICY

F. Zapotnik, Agent 3208 1/2 W. 95th St. Evergreen Park, Ill. 60442. 424-3654 State Farm Fire and Casualty Company

ADVOKATŲ DRAUGIJA

V. BYLATIS ir V. BRIZGYS

2458 W. 69th St. Darbo val.: nuo 9 ryto iki 7 vak. Seštadienis nuo 9 iki 12-tos arba pagal susitarimą. Telefonuoti 778-8000

Advokatas

GINTARAS P. CEPENAS

Darbo valandos: nuo 9 val. ryto iki 6 val. vak. Seštadienį nuo 9 val. ryto iki 12 val. d. ir pagal susitarimą. Tel. 776-5162 arba 776-5163 2649 West 63rd Street Chicago, Ill. 60629

Naujienų dienraščio steigėjai

ir jojo garbės direktoriui

A. A.

JUOZUI ŠMOTELIUI

mirus,

nuoširdžią užuojautą jojo dukrai Lilijai Burns su šeima ir jo sūnui Edvardui Šmoteliui reiškia ir kartu liūdi

EMILIJĄ MARKUNIENĘ, sūnus

RAYMONDAS MARKONAS ir

EDMUNDAS ir JÜRATĖ JASIŪNAI

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

MARIJA NOREIKIENĖ

2505 West 69th St., Chicago, Ill. 60629 • Tel. WA 4-2751

Didelis pasirinkimas geros rūšies įvairių prekių.

MAISTAS IR EUROPOS SANDĖLIŲ

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

Cosmos Parcels Express Corp.

MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE

2561 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629. — Tel. WA 4-2757

V. VALANTINAS

Naujienoms reikalingas

SPAUSTUVĖS DARBININKAS

(Turi mokėti raides rinkti)

NEMOKANČIUS, BET DIRBTI NORINČIUS, ISMOKYSIME.

Geras atlyginimas. Puikios darbo sąlygos.

Telefonuoti darbo valandomis

421-6100